

DEN EUROPÆISKE UNIONS
HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT
FOR UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 17.12.2012
JOIN(2012) 36 final

**FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**om støtte til tættere samarbejde og større regional integration i Maghreb: Algeriet,
Libyen, Mauretanien, Marokko og Tunesien**

FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

om støtte til tættere samarbejde og større regional integration i Maghreb: Algeriet, Libyen, Mauretanien, Marokko og Tunesien

I. INDLEDNING

1. Befolkningen i Maghreb har været i forreste linje under de historiske begivenheder i 2011. Maghreblandene har mere end nogen anden region i den arabiske verden sat en lang omstruktureringsproces i gang. Den Europæiske Union har stor interesse i, at demokratiserings- og moderniseringsprocessen bliver vellykket.
2. I løbet af det seneste år har Maghreblandene desuden sat skub i etableringen af et tættere indbyrdes samarbejde. Denne proces – som stadig er lidt tøvende og endnu ikke er omsat til omfattende foranstaltninger – bygger på anerkendelsen af, at målet om at skabe national velfærd, stabilitet og demokrati kun kan opfyldes, hvis der knyttes tættere forbindelser mellem Maghreblandene.
3. Hovedformålet med denne meddelelse er at fastlægge, hvordan Den Europæiske Union i betragtning af sin interesse i regionen som nabo og hovedpartner for de fem berørte lande kunne støtte et tættere samarbejde mellem Maghreblandene ved at trække på sin egen store erfaring med integration. Herved forsøger Europa-Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik ("den højtstående repræsentant") at anspore partnerne i Maghreb til fortsat at udbygge samarbejdet mellem Maghreblandene og at bistå dem i denne proces. Et stærkere og mere forenet Maghreb vil kunne bidrage til at løse fælles problemer vedrørende bl.a. ustabilitet i Sahel, energisikkerhed, jobskabelse og bekæmpelse af klimaændringer. Derved er der en historisk chance for at uddybe vores partnerskab.
4. Denne meddelelse er led i EU's overordnede reaktion på forandringerne hos naboerne i syd. Hensigten med forslagene er, at de skal supplere og ikke erstatte den række foranstaltninger, som EU præsenterede i de meddelelser¹, der blev vedtaget af Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant i 2011, og som fastlagde et partnerskab for demokrati og fælles velstand og en ny tilgang til den europæiske naboskabspolitik. Begge meddelelser understregede, hvor vigtig en større syd-syd-integration (herunder subregional integration) er som supplement til andre bilaterale og regionale initiativer. Denne meddelelse bygger også på den "dagsorden for forandring", som er Europa-Kommissionens reviderede politik for en resultatorienteret anvendelse af eksternt bistand².
5. Forslagene er i overensstemmelse med EU's løfte om at reagere positivt på reformtiltag, som iværksættes af partnerlandene i naboskabet, og som er udviklet i

¹ "Et partnerskab for demokrati og fælles velstand med det sydlige Middelhavsområde" (8.3.2011) og "En ny tilgang til nabolande i forandring" (25.5.2011).

² "Forbedring af virkningen af EU's udviklingspolitik: En dagsorden for forandring" (13.10.2011).

samråd med dem. Mange af foranstaltningerne nedenfor er nye. Der henvises i visse tilfælde til regionale initiativer, hvor integrationstiltag kunne styrkes ved at benytte eksisterende værktøjer set fra Maghreblandenes perspektiv, samt til eksisterende bilaterale aktiviteter, hvis disse bidrager til større samhørighed i regionen.

6. Samtidig tilstræber meddelelsen at afspejle de vigtige forbindelser, der er udviklet mellem Maghreblandene og landene i området syd for Sahara på den ene side og EU og landene i området syd for Sahara på den anden side. I den forbindelse bør der være en klar forbindelse mellem EU-støtte til integration i Maghreb og EU's forbindelser i det afrikanske kontinent i bred forstand, jf. den fælles Afrika-EU-strategi³. Der tænkes især på det tematiske partnerskab om fred og sikkerhed, som Maghreblandene enten deltager direkte i, eller som de følger nøje. Meddelelsen tager også hensyn til Mauretaniens særlige karakter, som skyldes dets geografiske placering mellem det arabiske Maghreb og landene i området syd for Sahara.
7. Det er helt op til Maghreblandene selv at finde incitament til forandring og træffe beslutninger om, hvordan integrationen bedst opnås. Forslagene i denne meddelelse fremsættes i et ønske om solidaritet og partnerskab på et kritisk tidspunkt i den igangværende debat i Maghreb om, hvor hurtig og hvor vidtgående integrationen på subregionalt niveau skal være. Selv om forslagene heri vil være til nytte for folk i hele Maghrebregionen, kunne de også være nyttige, hvis de gennemføres på et mindre bilateralt grundlag eller asymmetrisk i regionen.

II. UDFORDRINGER I MAGHREB

8. Maghreb er en region med et meget stort udviklingspotentiale. Med sin beliggenhed mellem landene i området syd for Sahara og Den Europæiske Union på den ene side og det østlige Middelhav på den anden side har regionen fordelen ved at have adgang til både Atlanterhavs- og Middelhavskysten og potentielle landtransportruter. Der er også betydelige naturressourcer og menneskelige ressourcer samt fælles kulturarv og sproglige forbindelser.
9. Ikke desto mindre er Maghreb en af de mindst integrerede regioner i verden. Derfor er udviklingspotentialet generelt uudnyttet. Økonomisk set skønnes omkostningerne ved ikke at have et integreret Maghreb at udgøre 1-2 % af BNP. De reelle omkostninger ved manglende integration omfatter dog ud over omkostningerne ved manglende økonomiske vækst også omkostninger for sikkerheden og den generelle menneskelige udvikling i regionen.
10. De udfordringer, regionen står over for, er veldokumenterede. De omfatter:

Demokratiske reformer

- a) Alle lande i Maghreb gennemfører politiske reformer. På det politiske område er de offentlige forventninger høje til deltagelse i det offentlige liv, ansvarlighed, adgang til oplysninger, ytringsfrihed og adgang til domstolsprøvelse. Civilsamfundet er vokset og kan bedre udfylde sin rolle som

³ "Det strategiske partnerskab mellem Afrika og EU. En fælles Afrika-EU-strategi", topmøde mellem EU og Afrika i Lissabon, 2007, dokumentnr. 16344/07.

lokalregeringens legitime partner, når der skal etableres et mere inklusivt samfund. Bedre valgprocedurer har øget pålideligheden i regionen. Parlamentet har muligheden for at udvikle sig til nøgleaktører, hvilket også gælder de forskellige politiske partier/bevægelser, der er opstået til dags dato. De institutioner, der er nødvendige for at beskytte de demokratiske værdier, retsstatsprincipperne og respekten for menneskerettigheder er dog fortsat svage. Under sådanne omstændigheder er det stadig en meget stor udfordring at konsolidere og fremme demokratiske reformer, som fuldt ud respekterer de internationale menneskerettighedsnormer.

Samfundsøkonomiske reformer

- b) Væksten i Maghreb er stadig for lille til at absorbere de store strømme af arbejdstagere til arbejdsmarkedet og mindske fattigdommen og arbejdsløsheden (mellem 10-18 % i de Algeriet, Marokko og Tunesien og over 30 % i Mauretania i 2011). Det fremgår af UNDP's rapport om arabiske udviklingsudfordringer fra 2011, at selv ud fra et forsigtigt skøn (dvs. hvor man fastholder den nuværende arbejdsløshedsprocent og erhvervsfrekvens) skal Maghreblandene skabe 1,8 millioner job inden 2015 og 7,8 millioner inden 2030. Hvis det ikke lykkes at skabe tilstrækkelige beskæftigelsesmuligheder kan det føre til yderligere fattigdom, hvis de menneskelige ressourcer, som ungdommen udgør, ikke udnyttes. Uden en stigning i væksten og uden effektive beskæftigelsespolitikker (herunder investering i menneskelige ressourcer og fremme af ordentligt arbejde) vil det høje arbejdsløshedsniveau forblive uændret blandt unge, og den uformelle sektor vil blive ved med at udgøre en væsentlig del af realøkonomien. Disse faktorer vil fortsat udgøre en stor risiko for den sociale stabilitet fremover og for overgangen til demokrati.
- c) Væksten inden for landbrug har i mange Maghreblande lidt under strukturelle problemer, såsom få investeringer, adgang til vand, jordforringelse, klimaændringer og ringe adgang til basale tjenester. Landbrugssektoren står over for den udfordring, at der skal produceres mere og bedre, dvs. at landbrugsproduktiviteten skal øges, produktionsmetoderne skal blive mere bæredygtige, og levevilkårene i landområderne skal forbedres på grundlag af langsigtede strategier.
- d) I øjeblikket udnytter man langt fra mulighederne for at udvikle reelt diversificerede økonomier på grundlag af en ny dynamisk privat sektor. Maghreb har indtil videre ikke formået at skabe regionale forbrugermarkeder og udnytte stordriftsfordelene og den gunstige beliggenhed i forhold til Europa og større interkontinentale søruter til at etablere regionale produktionsforbindelser, blive en del af den globale merværdikæde og dermed tiltrække investeringer. Alt for ofte betyder lukkede økonomier, at nogle få gunstigt stillede nationale virksomheder kan opnå fortjeneste og fastslå deres monopol. Derudover er korrupsion også blevet påpeget som en vigtig hindring for investeringer og forretning.
- e) Rent socialt og menneskeligt er der på trods af gode resultater inden for nogle områder, bl.a. med hensyn til uddannelse og forventet levetid, stadig en stor del

af befolkningen, som ikke har ordentligt arbejde, social beskyttelse eller sociale rettigheder⁴. I de fleste Maghreblande er der endvidere betydelige nationale sociale forskelle, idet velstanden er koncentreret inden for bestemte områder. Derfor er Maghreblandene, med undtagelse af Libyen, stadig lande med en stor udvandring, primært til Europa. De er ligeledes transitlande for ulovlig migration til Europa. Der kan kun skabes en holdbar udvikling, hvis den yngre generation bliver veluddannet og i stand til at deltage i det sociale og økonomiske liv i deres land. En veluddannet befolkning er grundlaget for stabilitet og kan bidrage til, at der skabes et demokratisk samfund. Institutionerne for videregående uddannelse er vigtige aktører i overgangen til demokrati, da de er ansvarlige for at uddanne en ny generation af ledere og undervisere. Derudover har spørgsmålet om kulturpolitisk reform fået en særlig betydning efter det arabiske forår.

Globale trusler

- f) Terrorisme og international kriminalitet er et stort problem i regionen, i de tilstødende områder og Sahel. Al Qaida i det Islamiske Maghreb (AQIM) har skabt et terrornetværk bl.a. i Maghreb og i Mali. Situationen er blevet værre efter konflikten i Libyen med større våbenhandel, menneskehandel og narkotikahandel og med tilstedeværelsen af jihadkrigere, som deltog i konflikten, og som gør Sahel-Sahara-regionen til et meget uroligt område. Det udløste også Toareg-oprøret i det nordlige Mali, som har givet AQIM mulighed for at vinde endnu større indflydelse. Hvis målene i EU's strategi for sikkerhed og udvikling i Sahel⁵ (og som omfatter Algeriet, Mauretania, Mali og Niger, men hvis gennemførelse fokuserer på de tre sidstnævnte lande) skal opfyldes, er det vigtigt at arbejde tæt sammen med Maghreblandene, som selv er direkte berørt af og også selv er aktører i Sahara-Sahel-området.

Miljø og klimaændringer

- g) Maghreb er et område, som står over for mange udfordringer i forbindelse med miljøet og udnyttelsen af naturressourcer. Der er behov for en national og regional indsats for at håndtere miljøproblemer, herunder med hensyn til luft, vand, havmiljøet, jorden og biodiversitet. Maghreblandene er også meget sårbare over for klimaændringer og oplever allerede følgerne heraf, og det kan få meget alvorlige konsekvenser for økonomiens centrale sektorer (f.eks. landbrug, turisme og fødevarerpriser). Samtidig har regionen enestående muligheder for at gå over til en mere kulstoffattig udvikling, navnlig ved at lægge større vægt på vedvarende energi og energieffektivitet, herunder gennem projekter på tværs af grænser og politisk samarbejde. Det ville igen skabe job og tiltrække investeringer til regionen.

⁴ Se UNDP's rapport "The Arab Development Challenges Report 2011".

⁵ EU-strategi for sikkerhed og udvikling i Sahel af 31. marts 2011.

III. DEN ARABISKE MAGHREBUNION, MIDDELHAVSUNIONEN, 5+5 – EN FLEKSIBLE OG PRAGMATISK TILGANG

11. EU er rede til at knytte tættere bilaterale forbindelser med Maghreblandene. Samtidig er EU af den opfattelse, at der er behov for at give de forskellige regionale organisationer og strukturer, som allerede findes, en saltvandsindsprøjtning for at løse fælles problemer. EU er villig til at øge sin støtte og til at udvikle synergier og øge koordinationen med igangværende initiativer på bilateralt plan.
12. Det foreslåede topmøde i Den Arabiske Maghrebunion vil blive en vigtig anledning til at sætte nyt skub i integrationen i Maghreb. Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant hilser den dialog, der hidtil har været med Den Arabiske Maghrebunion velkommen, og de er villige til at øge den og at etablere nye samarbejdsområder, især med udgangspunkt i det tekniske arbejde, der allerede er iværksat sammen med Den Arabiske Maghrebunion.
13. Visse internationale rammer kan bruges til at fremme et større og bedre samarbejde blandt Maghreblandene og deres naboer i nord og i syd. Middelhavsunionen kan benytte sig af sin fleksibilitet til at fremme subregionale samarbejdsprojekter til fordel for Maghreblandene. Gruppen af fem lande i EU's sydlige Middelhavsområde og Maghreb (de såkaldte "5+5⁶") er nyttig, fordi den etablerer et samarbejde mellem de pågældende lande på grundlag af fælles interesser og mål, som EU i visse tilfælde kan hjælpe med at opfylde f.eks. ved at støtte gennemførlighedsundersøgelser eller projektforberejdelser. Algeriets, Malis, Mauretaniens og Nigers initiativ, som skal tage fat på Sahara-Sahel-dimensionen, giver sammen med EU-strategien for Sahel grundlag for et tæt samarbejde med Maghreb.
14. Der må også tages hensyn til hele det afrikanske kontinent: Maghrebregionen vil fortsat indgå i tværregionale og kontinentale initiativer inden for rammerne af den fælles Afrika-EU-strategi, især med støtte fra det panafrikanske program, hvis det oprettes.

IV. EU KUNNE BIDRAGE TIL MERE SAMARBEJDE OG INTEGRATION I MAGHREB

15. Fordelene ved et tættere samarbejde i Maghreb ville ikke kun komme borgerne i de fem berørte lande til gode. De ville også være til gavn for nabolandene, herunder Den Europæiske Union. For EU er et centralt mål med de bilaterale forbindelser at etablere et område med stabilitet og velfærd, som bygger på demokratisk legitimitet og retsstatsprincipper i Maghreb, og det kan kun fremmes ved en regional tilgang. Begge sider af Middelhavsområdet vil kunne høste fordele ved større stabilitet, mere integrerede markeder, tættere mellempølskelig kontakt og større intellektuel, økonomisk og kulturel udveksling.

EU kunne i den forbindelse støtte en række initiativer inden for de nedenfor anførte områder, idet der kunne trækkes på en række forskellige instrumenter fra øget politisk dialog til teknisk bistand og specifikke projekter.

⁶ Det vestlige Middelhavsforum omfatter Algeriet, Frankrig, Italien, Libyen, Malta, Mauretaniens, Marokko, Portugal, Spanien og Tunesien.

A. Demokratiske reformer

16. EU støtter allerede demokratiske reformer i Maghreblandene, hvor der tages højde for den særlige udvikling i hvert af de berørte lande. Herudover kan EU:

➤ støtte regionale og underregionale initiativer, der har til formål at styrke civilsamfundsorganisationer og -netværk for at fremme et større engagement i demokratisk regeringsførelse, ansvarlighed og politisk dialog⁷. Det kan ske ved at benytte naboskabsfaciliteten vedrørende civilsamfundet i syd, Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder og programmet for ikke-statslige aktører og lokale myndigheder. Det kunne omfatte tilrettelæggelse af og støtte til subregionale initiativer såsom "Maghreb Social Forum", "Forum Syndical Maghrébin", civilsamfundsnetværk osv.

➤ støtte større samarbejde og udveksling mellem parlamenterne i Maghreb og i EU-medlemsstaterne og Europa-Parlamentet

➤ fortsat støtte Maghrebpartnerlandenes indsats for at modernisere deres retssystemer, herunder adgang til domstolsprøvelse, domstolenes uafhængighed og respekt for retsstatsprincipper

➤ styrke de lokale myndigheders institutionelle kapacitet til lokal forvaltning og beslutningstagning samt til levering af tjenester med hensyn til gennemsigtighed, decentraliserede reformer og udbud af gode tjenester til befolkningen ved hjælp af samarbejde med ligestillede i EU's lokale myndigheder

➤ iværksætte et nyt program for at styrke mediernes og kulturens rolle i Maghreb som løftestang for demokrati, ytringsfrihed og konfliktløsning. Programmet vil bl.a. fremme samarbejde mellem ligestillede på subregionalt niveau for at støtte overgangen fra statskontrollerede medier til medier, der er mere public service-orienterede.

B. Globale trusler

17. Maghreblandene har det primære ansvar for at bekæmpe terrorisme og ulovlig handel. Hvorvidt det lykkes afhænger af et tæt samarbejde, og EU støtter derfor ethvert forsøg på at fremme et stærkere samarbejde mellem alle Maghreblande på dette område. Langvarige uløste konflikter samt spændinger, der er vokset grundet de senere konflikter, udgør en trussel mod sikkerheden og står i vejen for yderligere integration. Set fra EU's side kan uro i Sahara-Sahel-regionen også true EU's sikkerhed, og derfor må dialogen uddybes ved et større samarbejde med landene i regionen. Derudover må der gøres en større indsats for at bekæmpe ulovlig handel med kemiske, biologiske, radioaktive og nukleare materialer (CBRN-materialer).

18. EU kan i den forbindelse:

➤ etablere regelmæssig kontakt mellem EU's militærstab, EU's Situationscenter, Europol og de kompetente myndigheder i Maghreblandene for at sikre en bedre informationsudveksling

➤ efter behov yde teknisk bistand til de kompetente myndigheder i Maghreblandene og de strukturer, der bekæmper terrorisme og ulovlig handel

⁷ I overensstemmelse med meddelelsen "Demokratiets rødder og bæredygtig udvikling: EU's engagement i civilsamfundet på området eksterne forbindelser", Bruxelles, den 12.9.2012, COM(2012) 492 final, og konklusionerne fra Rådets topmøde den 15. oktober 2012.

➤ deltage i sikkerhedsorienterede aktiviteter i 5+5-regi samt støtte deres udvikling, navnlig hvis de omfatter civile og militære bidrag til luftrafikstyring, forvaltning af farvande og grænseforvaltning

➤ støtte retslige uddannelsesinstitutioner og politi- og militærskoler i Maghreblandene, når der tilrettelægges uddannelsesprogrammer, hvortil regionale og afrikanske deltagere har adgang, ved at yde teknisk bistand efter behov

➤ støtte kapacitetsopbyggende foranstaltninger, teknisk udveksling og udveksling af bedste praksis med EU for at forhindre, at der skabes grobund for terrorisme, og sikre, at samfundet, herunder især ungdommen, bliver modstandsdygtig over for opfordringer til vold, rekruttering til ekstremistiske grupper og radikalisering med vold til følge

➤ gøre en større indsats inden for rammerne af EU's ekspertisecentre i forbindelse med CBRN-risikostyringsinitiativet

➤ i overensstemmelse med de fælles meddelelser fra 2011⁸ støtte den indsats, der gøres for at løse konflikter og skabe forsoning, navnlig ved tillidsopbyggende foranstaltninger, hvis EU opfordres hertil af de berørte parter.

C. Fremme af inklusiv økonomisk udvikling

19. Der er en nøje sammenhæng mellem strukturelle problemer i form af høj arbejdsløshed, ringe uddannelse, svage arbejdsmarkedsinstitutioner, en svag privat sektor og et ringe niveau af handel og økonomisk integration. Uden en konkurrencedygtig privat sektor vil der ikke blive skabt mange ordentlige job. Hvis der ikke gøres en indsats for at omstrukturere uddannelses- og beskæftigelsespolitikken, vil den private sektor ikke kunne vokse, og uden åbne og integrerede økonomier vil konkurrencen forblive begrænset, markederne vil ikke blive udnyttet, og de investeringer, der skal til for at skabe job, vil ikke blive sikret⁹.

Beskæftigelsesproblematikken

20. Uddannelse er afgørende for at skabe job og gøre mennesker egnede til beskæftigelse. De nationale uddannelsessystemer i Maghreb bliver nødt til at sætte større fokus på beskæftigelsesegnethed, idet de især skal fremme erhvervsuddannelser af høj kvalitet og en bedre udnyttelse af sådanne muligheder. Samtidig skal man i moderniseringen af de højere uddannelsessystemer fortsat koncentrere sig om at forbedre uddannelsernes kvalitet og relevans for arbejdsmarkedet. Sideløbende bør arbejdsmarkedsforanstaltningerne på efterspørgselssiden suppleres med en effektiv social dialog.
21. Det kan være nyttigt at supplere nationale uddannelses- og beskæftigelsespolitikker med regionale initiativer. EU kan i den forbindelse:
- støtte etableringen af Maghrebomspændende netværk blandt relevante uddannelses- og ansættelsespartnere (uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedspartnere)
 - bidrage til at styrke den tekniske udveksling vedrørende erhvervsuddannelser og beskæftigelsesanliggender i Maghrebregionen, herunder offentlige arbejdsformidlere

⁸ Jf. fodnote 1.

⁹ Se også: "Regional Trade Facilitation and Infrastructure Study for Maghreb Countries" af 20. juni 2012 fra Verdensbanken.

➤ undersøge muligheden for teknisk udveksling med alle fem Maghreblande om udvalgte emner inden for rammerne af Marrakesh-handlingsprogrammet, hvor der fokuseres på beskæftigelse, beskæftigelsesegnethed og ordentligt arbejde

➤ fortsat støtte moderniseringen af systemerne for videregående uddannelse i Maghreblandene gennem programmerne Tempus og Erasmus Mundus samt efterfølgerne hertil. Disse værktøjer vil fortsat skulle anvendes til at fremme en frivillig harmonisering af de videregående uddannelsessystemer i partnerlandene med den udvikling, EU tilstræber som led i Bologna-processen.

Udvikling af den private sektor

22. Repræsentanter for den private sektor har påpeget, at udvikling af færdigheder, højere produktionskvalitet, adgang til finansiering, adgang til markeder (både inden og uden for regionen), udvikling af landdistrikter, udvikling af landbrugsfødevarersektoren og allervigtigst gennemsigtighed i lovgivningen og retssikkerhed er afgørende forudsætninger for at udvikle den private sektor.
23. Regeringerne må skabe gode kår for iværksætter, innovation og udvikling af SMV og sikre, at der er lige vilkår for alle operatører, og de må gøre den offentlige forvaltning mere effektiv og bekæmpe korruption. Fair og enkel adgang til markedet for offentlige indkøb er i den forbindelse særlig vigtig. Netværk af iværksættere, handelskamre og andre berørte parter kan skabe mulighed for støtte fra ligestillede, men kan også være en måde at finde kunder og leverandører på. Der bør navnlig ses nærmere på muligheden for at fremme kvindelige iværksættere.
24. Maghreblandene vil være vigtige partnere for EU i forbindelse med det nye forskningsrammeprogram "Horisont 2020", som har en stærk international samarbejdsdimension. De vil deltage i fastlæggelsen af en fælles dagsorden for forskning og innovation mellem EU og partnerlandene i Middelhavsområdet. Maghreblandene vil etablere partnerskaber med EU gennem videnskabspolitiske dialoger, fælles forskningsinitiativer, der skal tackle fælles samfundsmæssige udfordringer vedrørende vand, fødevarerikkerhed, sundhed, miljø, energi, og gennem opbygning af forsknings- og innovationskapacitet.
25. Med udgangspunkt i EU's nuværende bistandsindsats i regionen til fordel for udvikling af den private sektor kan EU:
 - støtte netværk mellem Maghrebs erhvervsdrivende, herunder via nationale sammenslutninger og afholdelse af arrangementer
 - støtte etablering af et netværk, som yder rådgivning til virksomheder i Maghreb, som planlægger at investere i andre Maghreblande (udarbejdelse af forretningsplaner, kendskab til lokal lovgivning osv.)
 - yde teknisk støtte til maghrebinske banker, som ønsker at udvide deres forretning i regionen (f.eks. betalingssystemer)
 - gennem det nye europæiske naboskabsprogram for landbrug og udvikling af landdistrikter (ENPARD) hjælpe partnerlande med at vedtage politikker for en stærkere og mere inklusiv vækst i landdistrikter og i landbrugsfødevarersektoren
 - fremme kvindelige iværksættere, herunder ved mentorordninger, ved at lette adgangen til finansiering og fremme den offentlige støtte til virksomhedsetablering
 - tilbyde uddannelse på jobbet og vejledning i SMV i andre partnerlande til unge erhvervsdrivende/nye iværksættere, som ønsker at etablere en virksomhed, således at

man fremmer vellykkede virksomhedsetableringer og nye virksomhedsidéer, og udbygge kapaciteten hos udbydere af erhvervsfremmetjenester

➤ efter beslutningen om at øge Den Europæiske Investeringsbanks, Den Europæiske Udviklingsbanks og andre europæiske finansielle institutioners udlånskapacitet muligvis yde yderligere bistand til udviklingen af SMV. Man kunne bl.a. overveje et samarbejde med den kommende maghrebinske udviklingsbank på dette specifikke område

➤ udvide "European Enterprise Network", som allerede findes i regionen til de partnerlande, som ikke allerede er omfattet af det¹⁰, og integrere virksomhedsklynger og andre virksomhedsnetværk i de europæiske samarbejdsplatforme.

26. Kultur spiller en særlig vigtig rolle for en bæredygtig menneskelig, social og økonomisk udvikling.

I Maghrebregionen kan EU:

➤ støtte udviklingen af den kulturelle sektor som en løftestang for bæredygtig udvikling i regionen ved at fremme kulturpolitisk reform, styrke de kulturpolitiske beslutningstageres kapacitet og fremme investering, den private sektor og udviklingen af kulturelle operatørers erhvervs kapacitet, især i Maghreb.

Handel

27. Større regional handelsmæssig integration blandt Maghreblandene samt etablering af et omfattende frihandelsområde mellem Maghrebpartnere og EU ville være til gensidig fordel. EU-virksomheder og EU-investorer ville nyde godt af større markedsudvikling og -integration, idet der ikke kun ville blive åbnet op for større eksportmarkeder, men regionen også ville blive integreret i deres produktionsnetværk. Der kunne også være et stort potentiale i at få fjernet eksisterende handelshindringer, få åbnet grænserne (herunder grænsen mellem Algeriet og Marokko) og få integreret regionen i den globale forsyningskæde og i det globale produktionsnetværk. En sådan udvikling afhænger dog af partnerlandenes politiske vilje.

28. For at fremme større handelsmæssig og økonomisk integration i Maghreb har EU med sin støtte koncentreret sig om at diversificere og øge den handelsmæssige integration mellem landene i syd og fremme investeringer i Maghreblandene. På bilateralt plan har EU hidtil koncentreret indsatsen på de lande, som endnu ikke er tiltrådt WTO (Algeriet og Libyen) og på at få etableret omfattende frihandelsområder (Marokko og Tunesien). Der er ingen tvivl om, at etableringen af et netværk af sådanne aftaler dels mellem EU og Maghreb, dels mellem Maghreblandene, ville bidrage til at realisere visionen om et økonomisk fællesskab mellem EU og de partnere, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik.

29. Med udgangspunkt i de eksisterende handelsforbindelser mellem EU og Maghreblandene kan EU:

➤ støtte etableringen af regionale produktionsforbindelser ved at udnytte og gøre opmærksom på mulighederne for oprindelseskumulation blandt medlemmerne af pan-Euro-Middelhavszone og ved at fremme de forventede nye regler, som er tilpasset til

¹⁰ Tunesien er det eneste Maghrebland, der allerede er omfattet af "European Enterprise Network".

eksportører (og som bl.a. har betydning for tekstilindustrien, men også er relevante for industrier med høj værditilvækst)

➤ fortsætte med at yde støtte til og teknisk vejledning i forbindelse med den handelsmæssige og økonomiske integrationsproces i Den Arabiske Maghrebunion og Agadiraftalen

➤ støtte initiativer blandt Maghrebpartnere, som har til formål at skabe større kendskab til handels- og investeringsvilkår, f.eks. gennem Euro-Middelhavsfaciliteten for handel og investering, for at mindske de handelshindringer, der ikke er af toldmæssig karakter, og forbedre og modernisere toldprocedurer og faciliteter for at fremme den intraregionale handel

➤ fremme handelen med industriprodukter ved at afslutte forberedelserne til lanceringen af forhandlinger om en aftale om overensstemmelsesvurdering og godkendelse (AOG) med de enkelte Maghreblande

➤ fremme samarbejdet med det maghrebinske erhvervsliv for at gøre det lettere for erhvervslivet at redegøre for sine interesser og problemer med hensyn til handels- og investeringsinitiativer i regionen. Etableringen af et forum for EU's og Maghreblandenes erhvervsliv kunne være første skridt i denne retning.

D. Infrastruktur og netværk

30. Infrastruktur, logistik og et godt handelsmiljø er en forudsætning for effektiv regional handel og økonomisk integration. Infrastrukturinitiativer skal gå hånd i hånd med reformer, som fremmer handelen, et bedre og mere rimeligt regelsæt og en liberalisering og integration af regionale servicesektorer (bl.a. transport- og telekommunikationsydelse).

Transport

31. På transportområdet har det fortsat høj prioritet at få udviklet det transmaghrebinske netværk. Netværket vil udgøre en del af det fremtidige transmediterrane transportnet, som vil blive udviklet som led i Euro-Middelhavssamarbejdet (Euromed). Det vil sikre det nødvendige grundlag for at udvikle den intraregionale handel og skabe mange forbindelser mellem de økonomiske aktører og borgere på begge sider af Middelhavet. Åbningen af landegrænsen mellem Algeriet og Marokko vil være afgørende for at færdiggøre de transmaghrebinske motorveje og derved udvikle handelen og den mellemfolkelige kontakt.
32. Hvis der skal sættes skub i etableringen af transportnettet, må de regionale og subregionale netværk og organer som Euromed, gruppen af transportministre fra det vestlige Middelhavsområde (GTMO 5+5), Den Arabiske Maghrebunion (AMU), Middelhavsunionen og de finansielle institutioner gøre en koordineret indsats.
33. Inden for luftfartssektoren er der opnået tættere integration med det formål at skabe et større fælles europæisk luftfartsområde. Maghreblandene får også tilbuddet om at skabe et fælles Middelhavsluftrum.
34. EU kan:
- støtte forberedelsen af undersøgelser og bankgodkendte projekter samt programmer for teknisk bistand og fremme bedre koordinering mellem de relevante aktører med hensyn til udviklingen af det transmaghrebinske netværk, de maritime forbindelser mellem EU og Maghreb og det fælles Middelhavsluftrum

➤ fremme etableringen af maritime forbindelser i form af "motorveje til søs" for yderligere at fremme transportforbindelserne dels mellem EU og Maghreblandene, dels mellem Maghreblandene indbyrdes ved hjælp af en bedre forbindelse mellem det transeuropæiske transportnet og det transmoghrebinske net

➤ udvikle det fælles europæiske luftfartsområde ved at forhandle luftfartsaftaler med nogle Maghreblande, således som det allerede er gjort med Marokko

➤ fortsætte med at anvende naboskabsinvesteringsfaciliteten til at skaffe ekstra midler til at dække regionens behov for investeringer til transportinfrastruktur, især ved at yde teknisk bistand og midler til at færdiggøre de manglende afsnit af det transmoghrebinske motorvejsnet, navnlig grænseovergangsstederne

➤ fortsætte med at støtte brugen, udviklingen og indførelse af interoperable intelligente transportsystemer

➤ opfordre de europæiske agenturer, som er involveret i transport, til ligesom på luftfartsområdet at yde teknisk bistand inden for deres beføjelser, herunder i form af erfaringsudveksling mellem Maghreblandene.

Informationssamfund/netværk

35. På trods af den udbredte brug af populære it-værktøjer under de arabiske oprør er Maghreb en region, hvor internetadgangen stadig varierer fra 5,5 % til 34 % procent i Libyen/Tunesien (hvilket er lavt efter internationale standarder). Manglende ikt-infrastruktur og regulering forhindrer landene i fuldt ud at udnytte fordelene ved informationssamfundet og produktionspotentialet ved ikt. Det kan endvidere skabe alvorlige problemer for den regionale handelsintegration, hvis liberaliseringen af telekommunikationstjenester forhales yderligere.

36. EU kan:

➤ yde teknisk bistand, som er målrettet mod de specifikke behov i Maghreb med hensyn til harmonisering af regler ved hjælp af udveksling af bedste praksis

➤ støtte samarbejdet mellem EU's og Maghrebs lovgivningsmyndigheder

➤ støtte undersøgelser af, hvilke økonomiske og juridiske konsekvenser det vil få for elektronisk kommunikation og e-business at revidere reguleringen set fra et nationalt og regionalt perspektiv

➤ overveje tiltag, som har til formål at forbedre de regionale forbindelsesmuligheder og støtte kapacitetsopbygningen i forskningssamfundet samt udviklingen og brugen af regional e-infrastruktur.

Energi

37. EU og Maghreb har længe været partnere på energiområdet (olie- og gashandelen, rørledninger, udviklingen af kulbrinter f.eks. i Algeriet og Libyen, samtidig el-sammenkobling og strøm til Marokko). Med udgangspunkt i dette samarbejde er der nu virkelig mulighed for at udvikle et integreret energiområde gennem et tættere samarbejde, idet man kunne starte med vedvarende energi, øget energieffektivitet og udvikling af et integreret el-marked til gavn for både Maghreb og EU. Et sådant område kunne bidrage til de mere generelle mål om at fremme handelen mellem Maghreblandene og mellem EU og Maghreblandene. Det kunne også bidrage til at opfylde EU's egne mål for udvikling af vedvarende energi efter 2020¹¹. Store investeringer i vedvarende energi, herunder i Maghrebs reserveproduktionskapacitet,

¹¹ "Vedvarende energi: en stor aktør på det europæiske energimarked", COM(2012) 271 af 6. juni 2012.

ville også øge energisikkerheden. Sådanne investeringer ville igen bidrage til at skabe nye og flere job, bl.a. ved at skabe lokale industrier for vedvarende energi, forskning og innovation, international konkurrencedygtighed samt bedre luftkvalitet og sundhed. De ville også bidrage til den indsats, der gøres for at bekæmpe klimaændringer og gennemføre kulstoffattige udviklingsstrategier. Et Maghrebenergimarked, hvor der i stigende grad gøres brug af vedvarende energi, ville gradvis mindske importudgifterne for energiimportører og ville give olie- og gasproducenter ekstra fleksibilitet til at bruge deres reserver.

38. Maghreb kunne som en subregion blive frontløber i Middelhavsområdet, uden at dette ville være i strid med de mere generelle tiltag (f.eks. Middelhavsunionen og solenergiplanen for Middelhavsområdet). I den forbindelse kunne man overveje en række konkrete tiltag til at udvikle et elområde i det vestlige Middelhavsområde inden 2020-2025:

➤ på grundlag af en række fælles tekniske regler kan regionale samarbejdsstrukturer (Medreg for regulerende myndigheder og MED-TSO for transmissionssystemoperatører) bidrage yderligere til udarbejdelsen af fælles netforskrifter, som kan anvendes som et pilotprojekt i Maghreb

➤ der bør fastlægges en gradvis overgang til markedsintegration, bl.a. baseret på Algers køreplan. Den omfatter elementer såsom bilateral kapacitetstildeling på grundlag af fælles principper i 2014, koordineret kapacitetstildeling i 2016, oprettelse af en regional platform for elektricitetshandel inden 2016-2020 osv.

➤ der kan ydes øget støtte til reform af energisektoren, herunder til regionalt samarbejde og regionale organisationer (f.eks. til oprettelsen af energiregulerende myndigheder i Marokko og Tunesien inden 2014, i Libyen inden 2016 og af funktionsmæssigt uafhængige transmissionssystemoperatører i Maghreblande inden 2015)

➤ samarbejdet om vedvarende energi og energieffektivitet bør øges, herunder ved en større inddragelse af partnerlande i EU's politiske drøftelser og instrumenter vedrørende vedvarende energi. Det kunne bygge på eksisterende støtteforanstaltninger under naboskabsinvesteringsfaciliteten (NIF) og europæiske udviklingsfinansieringsinstitutioner i form af tilskud, teknisk bistand og risikovillig kapital. Der kunne foretages fælles indkaldelser af forslag til innovationsprojekter. Ligeledes kan der fastlægges principper for investeringer i og handel med vedvarende energi

➤ For Mauretaniens vedkommende som for de øvrige lande syd for Sahara kan initiativet "Bæredygtig energi til alle" anvendes til at støtte energisamarbejdet ved hjælp af de relevante finansielle instrumenter.

39. Med regionens forventede elforbrug i 2020 vil der blive brug for betydelige investeringer i produktionskapacitet (primært i konventionel energi, men med en stigende andel af vedvarende energi) og netværksinfrastrukturer. De nye muligheder for elstrømme i regionen taler for at færdiggøre det vestmediterrane elnet langs to korridorer (Algeriet-Marokko-Spanien-Frankrig og Algeriet/Libyen-Tunesien-Italien).

40. Der er allerede foretaget tekniske gennemførlighedsundersøgelser, men der skal ses nærmere på regulerings- og finansieringsmodellen for de nye forbindelser og formodentligt også på de specifikke retsregler (mellestatslig aftale). Der er brug for en "korridor metode", og der vil blive behov for et større koordineringsarbejde. EU

foreslår derfor, at der udpeges en særlig koordinator efter fælles aftale mellem de involverede lande.

41. Desuden gælder følgende:

➤ for at bevare den fornyede dynamik, som mødet mellem energiministrene i Alger i juni tilførte, foreslås det at indkalde til et årligt EU-Maghreb-energirådsmøde, som skal finde sted næste gang i første halvdel af 2013

➤ EU foreslår, at der indledes en indgående dialog med alle interessenter for at drøfte de videre skridt mod en markedsintegration. Der kunne i 2013 afholdes et elektricitetsforum i stil med forummet i Firenze i EU

➤ det er regionale institutioner, såsom MEDREG og MED-TSO, der udfører det tekniske arbejde i forbindelse med regional integration. Det kunne suppleres og understøttes af et specifikt projekt for teknisk bistand i 2013 (tilrettelæggelse og forberedelse af input til elektricitetsforummet, støtte til teknisk arbejde, specifikke opgaver for MEDREG og MED-TSO vedrørende Maghreb, logistisk støtte til årlige ministermøder osv.)

E. Miljø, klimaændringer og civilbeskyttelse

Miljø og klimaændringer

42. EU yder allerede støtte til Maghreblandene og andre partnere i det sydlige Middelhavsområde for at styrke miljøbeskyttelsen og bekæmpe klimaændringer ved hjælp af en række bilaterale foranstaltninger og Horisont 2020-initiativet om rensning af Middelhavet.
43. I Maghrebregionen kan EU:
- i overensstemmelse med topmødet Rio+20 udvikle nye tiltag vedrørende den grønne økonomi med Maghreb, f.eks. ved at styrke den subregionale eller transnationale del i det eksisterende EU-finansierede projekt om bæredygtigt forbrug og bæredygtige produktionsmønstre
 - fortsat anvende naboskabsinvesteringsfaciliteten til at skaffe ekstra midler til at dække det investeringsbehov, regionen har, hvis den skal bekæmpe klimaændringer og udarbejde miljørelaterede infrastrukturprojekter
 - med støtte fra Middelhavsunionens sekretariat og relevante internationale finansielle institutioner og større inddragelse af Maghreblandene deltage yderligere i gennemførelsen af subregionale eller tværnationale investeringsprojekter eller i nationale projekter, der er omfattet af aftaler eller initiativer, navnlig Horisont 2020-initiativet for rensning af Middelhavet
 - som led i den integrerede havpolitik i Middelhavsområdet opfordre Maghreblandene til at udvikle subregionale eller tværnationale initiativer, som behandler tværgående spørgsmål, såsom maritim overvågning og sikkerhed, motorveje til søs, viden om havet eller fysisk planlægning, for at udnytte potentialet for "blå vækst"
 - styrke samarbejdet om bevarelse af marine levende ressourcer mellem EU og Maghreblandene, navnlig som led i Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet og Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet. Et sådant samarbejde fremmer brugen af videnskabelige midler, således at man bedre kan evaluere bestandene og forvalte ressourcerne på bæredygtig vis
 - hjælpe Maghrebpartnere til at styrke deres kapacitet til at udforme og gennemføre klimaforandringspolitikker og -strategier, fremme kulstoffattig udvikling, styrke modstandsdygtigheden over for klimaforandringer og give bedre adgang til information
 - i forbindelse med en styrkelse af den politiske dialog mellem EU og det sydlige Middelhavsområde opfordre til, at der udvikles pilotprojekter i de lande, der er interesserede i at afprøve gennemførelsen af den såkaldte nye markeds mekanisme, som blev fastlagt under forhandlinger om FN's rammekonvention om klimaændringer i Durban. Kommissionen deltager allerede gennem Verdensbankens partnerskab for markedsdisponibilitet og kulstofpartnerskabsfaciliteten i forberedelserne herpå. Disse og lignende initiativer kunne på de rette betingelser føre til bilaterale aftaler med Maghreblande, således at man kunne benytte sektorspecifikke kreditter som supplement til en væsentlig "egen indsats" i elproduktionssektoren. Målet er at støtte investeringer i vedvarende energi og energieffektivitet og at reducere energisektorens CO₂-effekt. Kommissionen vil derfor indlede høringer med tredjelandspartnere om sådanne mulige aftaler. Hvis betingelserne er de rette, låneabsorptionskapaciteten er

tilstrækkelig og partnerne er interesserede, vil Kommissionen udarbejde anmodninger om forhandlingsmandater.

Civilbeskyttelse

44. Maghrebregionen er særlig sårbar over for menneskeskabte katastrofer og naturkatastrofer, som i meget høj grad kan undergrave regionens indsats for at skabe en bæredygtig udvikling. I betragtning af hvor tæt Maghreblandene ligger på hinanden og den sårbarhed, de deler over for klimarelaterede følger, kunne de have megen nytte af udviklingsstrategier, hvor der tages højde for klimaændringer, og af et tæt samarbejde dels på regionalt niveau, dels med EU, eftersom menneskeskabte katastrofer og naturkatastrofer ikke ophører ved grænsen. Civilbeskyttelse er nøglen til at fremme et godt samarbejde og solidaritet mellem lande.
45. Der er foretaget en kortlægning af risici og etableret et effektivt netværk af nationale civilbeskyttelseskontaktpunkter for Middelhavsområdet, men Maghreb kunne med fordel indgå et større samarbejde om at øge kapaciteten til at forebygge og indrette sig på katastrofer samt til katastrofeberedskab og katastrofeindsats og bidrage til økonomisk, social og politisk stabilitet i regionen.

På grundlag af det eksisterende samarbejde på dette område (herunder programmet for katastrofeforebyggelse, -beredskab og -indsats i Syd) kan EU:

- fremme udviklingen af en regional tilgang til katastrofestyring, som bygger på forebyggelse og beredskab, snarere end på en indsats med alle interessenter
- fremme et større interregionalt samarbejde i Maghreb ved hjælp af netværket af nationale civilbeskyttelseskontaktpunkter for at sikre en koordineret indsats i tilfælde af katastrofer
- hjælpe med at videreudvikle kortlægningen af risici, som ikke er omfattet i den første udgave, og som især kunne påvirke Maghrebregionen
- bistå med analysen af de øgede risici som følge af klimaændringer og med den dertil hørende forebyggende indsats
- bistå med kapacitetsopbygning og oplysningskampagner i forbindelse med katastrofeforebyggelse og -beredskab og yde teknisk bistand til udviklingen af initiativer, såsom oprettelsen af nationale platforme for katastroferisikominimering og civilbeskyttelsesstrategier, for at styrke landenes egen kapacitet og ad hoc-forebyggelsesstrukturer.

F. Migration og mobilitet

46. Migration og mobilitet spiller en vigtig rolle i EU's forbindelser med Maghreblandene. Begge parter står over for store og i et vist omfang ens udfordringer på dette område. Begge har en fælles interesse i at organisere lovlig migration bedre, bekæmpe ulovlig indvandring, herunder menneskehandel, fremme international beskyttelse i regionen og i at udnytte migrationen bedst muligt til fordel for udviklingen.
47. EU er inden for rammerne af den samlede strategi for migration og mobilitet villig til at styrke samarbejdet om migrationsspørgsmål og øge borgernes mobilitet inden for

sikre rammer. I sin meddelelse fra maj 2011¹² tilbød EU på det grundlag at indlede en dialog om migration, mobilitet og sikkerhed med nogle af de sydlige Middelhavslande med det formål at styrke forbindelserne med hver af dem alt efter deres behov, vilje og kapacitet til at indgå et større samarbejde på området. Som følge heraf er der nu officielt indledt en dialog med Marokko og Tunesien med henblik på at indgå et mobilitetspartnerskab inden for nær fremtid.

48. Derudover er der også gode muligheder for at øge EU's støtte til et intraregionalt Maghrebsamarbejde og et samarbejde mellem Maghreblandene og de afrikanske lande i området syd for Sahara om migration og mobilitet. Mere specifikt kan EU:

- gøre en større indsats for at sikre, at de eksisterende ministererklæringer og handlingsplaner på området migration og udvikling gennemføres i fuld udstrækning af alle relevante aktører, herunder især som led i EU's og Afrikas migrations- og udviklingsproces ("rabatprocessen") og partnerskabet mellem EU og Afrika om migration, mobilitet og beskæftigelse

- støtte ordninger for lovlig migration både blandt Maghreblandene selv og blandt Maghreblandene og landene i området syd for Sahara

- gøre mere systematisk brug af de muligheder for øget mobilitet, som EU-visumkodeksen giver, herunder for kategorier såsom unge, studerende eller civilsamfundet, og skabe større kendskab til eksisterende visumordninger ved hjælp af informationsudveksling

- fremme regionalt samarbejde inden for grænseovervågning og bekæmpelse af ulovlig migration i Maghrebregionen og regionen syd for Sahara, bl.a. ved informationsudveksling på regionalt plan, fælles risikoanalyser, fælles grænseovervågning og politisamarbejde, herunder om menneskehandel og narkotikahandel

- fremme samarbejdet mellem landene i regionen i spørgsmål om tilbagetagelse, både med hensyn til tilbagetagelse blandt Maghreblandene samt tilbagetagelse fra Maghreblandene til landene i området syd for Sahara, idet migranternes grundlæggende rettigheder skal respekteres fuldt ud

- fortsat bistå Maghreblandene på området asyl og international beskyttelse ved hjælp af kapacitetsopbyggende foranstaltninger som led i det nordafrikanske regionale beskyttelsesprogram eller ved at overveje mulige genbosættelsesløsninger

- om nødvendigt give oplysninger om spørgsmål vedrørende EU's konsulære bistand og beskyttelse samt etablere en fælles forståelse inden for dette område, der i stigende grad bliver vigtigt for både EU-medlemsstaterne og Maghreblandene.

Konklusion

49. De forslag, der er anført oven for, viser EU's støtte til og umiddelbare interesse i større integration i Maghreb. Hvorvidt der sker fremskridt med integration, afhænger dog først og fremmest af partnerlandenes egen indsats. Stærkere bilaterale forbindelser mellem EU og Maghreblandene kan – omend indirekte – fremme dette mål ved hjælp af en større tilnærmelse af normer, forskrifter og politikker. Det er ikke desto mindre nødvendigt, at Maghreblandene gør en fælles indsats, hvis der virkelig skal ske fremskridt på området.

¹² "En dialog om migration, mobilitet og sikkerhed med landene i det sydlige Middelhavsområde", 24.5.2011, KOM(2011) 292 endelig.

50. Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant ser frem til at drøfte disse forslag med EU-medlemsstaterne og med andre EU-institutioner, således at man sikrer en fælles indsats. De vil også høre, hvad interessenter i Europa og Maghreb, herunder repræsentanter for civilsamfundet, mener om dem.
51. Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant foreslår, at der indledes en dialog på højt niveau mellem EU og Den Arabiske Maghrebunion om disse forslag. De opfordrer også EU-institutionerne, bl.a. Europa-Parlamentet, til at deltage i dialogen med deres modstykker i Maghreb. De foreslår ligeledes at sikre, at disse spørgsmål tages op som led i de regelmæssige politiske dialoger, der finder sted med Maghreblandene. De vil også gerne samarbejde med interessenter uden for regeringerne, såsom repræsentanter for civilsamfundet og erhvervslivet. Ved en sådan udveksling håber Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant at give et værdifuldt bidrag til debatten om integrationen i Maghreb.